

Въвеждане на автоматичен обмен на данни в областта на данъчното облагане в България и свързаните с това промени в данъчните декларации за определени доходи на физически и юридически лица, местни за други страни-членки на ЕС

д-р Мая Найденова

Във връзка с автоматичния обмен на информация в рамките на ЕС и свързаната с това идентификация на чуждестранни юридически и физически лица при годишното деклариране на доходите им в България, важат нови правила от последната година. Причината за ново въведеното предоставяне на данни е Директива 2011/16 от 15.02.2011 г., променена с Директива 2014/107 от 09.12.2014 г. по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане (т.нар. Директива за административно сътрудничество). Тази Директива регламентира обмена на информация относно прилагането на националното данъчно законодателство. Автоматичният обмен на информация и неговият обем относно задължителните за обявяване видове доходи, са уредени в чл. 143 а сл. ДОПК, последно променян във връзка със сведенията, предоставяни от финансови институти, които промени влязоха в сила на 01.01.2016 г.

Автоматичният обмен на информация ще се прилага в България считано от 01.01.2015г. за данъчната информация на лица, местни за други страни-членки на ЕС, за периода след 01.01.2014 г. С въвеждането на новите задължения, доходите от наем на физически и юридически лица, както и възнагражденията от договори за управление, вече трябва изрично да бъдат декларирани. Обявяването на доходи от наем от находящи се в България недвижими имоти или от договори за управление се прави чрез декларация по чл. 55 ЗДДФЛ. Нормата урежда задължението за предприятия и самоосигуряващите се лица - платци на доходи да подават декларация относно доходите на местни лица на други страни-членки от ЕС, когато тези доходи не са от трудово-правни

взаимоотношения. Това са освен доходите от наем, също така други форми на възмездно предоставяне на недвижими имоти (аренда и тн.) и доходи от договори за управление и контрол. Доходите трябва да бъдат специално и индивидуализирано посочени в декларацията-образец на НАП, която беше специално променена. Досега беше достатъчно да бъде отбелязана общата сума на доходите. В случай, че няма „платец“, данъчната декларация трябва да бъде подадена от самият получател на дохода.

Също така са въведени нови задължения за предоставяне на информация: допълнително се предоставя информация за физически и юридически лица, местни на друга държава - членка на Европейския съюз, относно начислени и/или изплатени доходи по трудови правоотношения (чл. 73а ал. 5 ЗДДФЛ), пенсии, застрахователни обезщетения (срокът за предоставяне на информацията е 30.04. на следващата година).

Допълнително се извършва обмен на данни от българският имотен регистър за наличие на собственост на недвижими имоти, както и за приходи от продажбата на такива и ограничени вещни права от лица, местни на друга държава - членка на Европейския съюз.

Данъчните служби прилагат относно „физическо лице местно на друга държава - членка на Европейския съюз“ правилата за „местно лице“ за данъчни цели относно физически лица, така както те се използват в терминологията на Споразуменията за избягване на двойното данъчно облагане. По този начин едно физическо лице, гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, което получава в България доходи от един договор за управление и което пребивава на територията на България повече от 183 дни, ще бъде квалифицирано като местно лице за данъчни цели тук. От това следва, че задължението за обмен на информация на това лице отпада, освен ако центърът на жизнените му интереси не продължава да е в другата държава и СИДДО предвижда облагане на световните му доходи в другата държава.

В случай, че чуждестранното лице се позове, че е местно лице за данъчни цели в България, предприятието изплащащо възнаградението, може да изиска от физическото лице за яснота да докаже, че е местно за данъчни цели в България, като изиска на лицето удостоверение за местно лице или декларация от лицето, че е местно лице за данъчни цели.

Интересен също така е въпросът относно задължението за деклариране на доходи от страна на големия брой български граждани с център на жизнените интереси в друга държава членка на ЕС. Тези лица не бива да бъдат третирани като местни по смисъла на чл. 4 ал. 4 и ал. 5 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Следователно би трябвало и доходите на тези лица от наем и договори за управление в България да бъдат част от автоматичния обмен на информация. В практиката обаче ще е трудно да се установи, за коя страна българските граждани са местни лица за данъчно облагане. Също така е под въпрос, дали тези лица сами ще предприемат мерки за деклариране в България. За декларирането е нужно тези лица да се идентифицират, освен с останалите нужни данни, и с идентификационният номер на страната, в която те са местно лице. Този идентификационен номер може да бъде данъчен номер, ДДС- номер, осигурителен номер или някакъв друг идентификационен номер. Липсата на подобен идентификационен номер в другата страна-членка не е пречка за осъществяването на автоматичния обмен от страна на компетентните служби.

В случай, че едно лице не предостави индивидуализирани доходи, както и при предоставяне на неточни или непълни данни, му се налага за сега глоба в размер на 250 лева.

Адвокат д-р Мая Найденова

Актуално към 12.04.2016

DR. MAYA NEIDENOWA

RECHTSANWÄLTIN

HAMBURG – SOFIA

UL. GEORGI S. RAKOVSKI 128, 1000 SOFIA

TEL. + 359 2 9486940

FAX + 359 29486950

OFFICE@NEIDENOWA.COM

WWW.NEIDENOWA.COM